

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TARSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey-utca 11 szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.

Hirdetéseket jutányos áron elfogad.

Kiadó s lap tulajdonos **SÁMUEL ADOLF**

**A szarvasi főgymnasium 100 éves fennállásának
emlékünnepe.**

100 éve, hogy a szarvasi főgymnasium lé-
tesült, 100 éve, hogy a hazai kultúra terjeszté-
sének egyik leghathatósabb tényezője és ezt a
száz esztendősd áldásteli működését gyűltünk
össze megünnepelni október 15-én a közmű-
velődés terén tett nagy szolgálatai miatt ezekre
menő lekötöztettjei.

Nem hivatalos, talán nem is országos ün-
nepesség volt ez, de a szív és a kegyelet ünnepe.
Ennek az érzetével záródokoltunk az alma
mater falai közé, leróni eléggé soha le nem
róható hálánkat ama számtalan jóért, mit a
szarvasi főgymnasiumnak köszönhetünk, Isten-
hez küldött szívből fakadó fohászunkkal, hogy
mint száz hosszú esztendeig, úgy ezután is so-
káig, még nagyon sokáig engedje meg, hogy
ez az ősi intézet hű fiait neveljen a magyar
haza jólétére s dicsőségére.

Megalapítása óta a szarvasi főgymnasium
egy egész hadsereg számával felérő művelt ifjút
küldött az élet küzdterére; számuk meghaladja
a tizenkétezeret. Tizenkétezer ifju! A haza színe-
java, a nemzet igazi napzamosai, kik közül
nem egyet nagyjaink sorában tisztelünk! Tudva
ezt, szívünket, lelkünket a hálának érzete kell,
hogy betöltse a mi ősi intézetünk iránt, mely
100 hosszú éven át segíté hazánkat a művelt
népek sorába emelkedni.

A szarvasi főgymnasium közismert jóté-

konysága még inkább elismerésre készített ben-
nünket. Daczára annak, hogy keletkezésétől
kezdvé a legutóbbi időkig folytonosan anyagi
nehézségekkel kellett megküzdenie, gyámolította
mindig a szegény, de tehetséges tanulókat, sok
gondtól szabadította meg a szülőket növendé-
keinek oly mérvben történt segélyezése folytán,
mely sokszor erejét látszik meghaladni.

Magyar szellem, valódi hazaszeretet jellemzi
az intézetet fennállása óta. Falai között nem-
csak ápolták a hazaszeretetet, de gyakran vé-
delmet nyertek az üldözött honfiak is. Kellőleg
nem is tudnók méltatni azt a nagy szolgálatot,
mit a főgymnasium a hazafiú szellem fentartá-
sával és terjesztésével tett a haza javára.

Ennek az érdemekben gazdag főgymnasium-
nak 100 éves fennállását hozzá méltóan, őszinte
lelkességgel s hálás kegyelettel ünnepeltük meg.
Az emlékünnepe lefolyásáról az alábbiakban szá-
molunk be:

Már kedden meglátszott a városban, hogy nagy
ünnepségre készül. A házak közül sokat fellobogoztak,
az utcák a nagy számú vendégek érkezésével meg-
élénkültek. Az ünnepnap reggelén hatalmas zápor eső
volt, mely sokakat visszatartott a templomban tartott
hálaadó istentiszteleten való részvételtől, de így is
annyian voltak, hogy az év. templom teljesen megtelt
diszes közönséggel. Az érkező vendégeket Kutlik Endre,
dr. Nemes Béla, Papszász Gyula és Saskó Sámuel
főgymn. tanárok fogadták.

Az emlékünnepen képviselve volt Békésvármegye
dr. Fábry Sándor alispán által, a főgymnasiumot fen-
tartó egyházmegye képviselőiben megjelentek Pet-
rovics Soma csanád-csongrádi, Veres József békési és

Csepreghy György arad-békési esperesek. A főgymnasi-
umok közül a mezőturi, kisujszállási, csabai, békési,
budapesti küldtek képviselőt.

(Az ág. ev. 6-templomban.)

Az ág. ev. 6-templomban tartott hálaadó isteni
tisztelttel vette az emlékünnepe kezdetét. Benka
Pál orgona előjátéka után a tanulók dalosköre énekelte
a „veni sancte spiritus“-t. Ezután Csepreghy György
esperes ige olvasása vezette be az istentiszteletet.
Majd Luther harci dala elzengése után Veres József
esperes megemlékezik a gyülekezés céljáról, vissza-
tekint Szarvas multjára, hajdanta ugymond erős vár
állott ezen a helyen, a hol most a templom és a fő-
gymnasium épülete áll. Támadás esetén annak falai
közé menekült szegényes vagyonával a környék népe,
idővel a vár rommá omlott, nyoma sem maradt. A nép
elszéledt, a vidék elmaradt, szálás erdeiben szarvasok
legelésztek, sürti bozótljai közt farkasok leselkedtek,
nadas mocsaraiban vízi madarak szaporodtak, de a
mit az elvesztéstől megmenteni nem birt, azt később
vissza hódította, sőt megsokszorozta a szorgalom és a
művelt értelem. Most békés hajlékok sorakoznak tágas
utcákká s messze határban tisztaságban villog a fák
dombja alól a tanyák fehér fala, serény, okos, taka-
rékos tevékenység gyarapítja évről évre a jólétet a
megelégedést. Nem a vastag várfal a legbiztosabb me-
nedéke a nép virágzásának, hanem a templom, meg az
iskola, a tudományjal szövetkezett erkölcs. Nem a
vársánczok mellett lehet a kincseket megtalálni, hanem
a porhanyó barázda lantjaiban, nem a kard a leghó-
ditóbb, hanem az irótoll. Ezt a tapasztalatot mondja
nekünk a századok története. Ennek hatását fontolóra
venni, áldását megköszönni, emlékeit megünnepelni
gyűltünk össze Isten házába. Mindnyájunknak kincs az
a mit a jó iskola ad nekünk, mindnyájunknak van te-
hát okunk emlékezni, fogunk ünnepelni, kötelességünk
hálát adni. Máté evangéliumából kivett textus (XIII.
45—46) alapján elmélkedik azon kincsről, melyet ne-

SZARVAS és VIDÉKE TÁRCZAJA.

Alkalmi költemény

a szarvasi ág. h. ev. főgymnasium százéves emlékünnepe.

Csodálatos ünnep ez itt ma,
Együtt a ház örege, ifja,
Az Alma Mátér kebelén.
Csak ő, — kit ünneplünk öregnek,
A jól lejárt száz éve mellett
Néz ámuló arcczal felénk.

Mi koszorut fonunk fejére,
Hogy ezt a tisztes kort megérte,
S multját dicsérjük; ő pedig
Szép fiatal lányyná varázsl,
Ábrándozik szebb tavaszárul,
Mi még csak most következik.

Mi áldjuk, mint az évet összel,
S ő most jár jegybe a jövővel,
Feje menyasszony — koszorus.
— Hajh, de bár száz év neki semmi,
Emléke mégis van ezernyi,
Vegyest mosolygó és borus,

Látta a nagy századot végig,
Az álmataz hazát, a régít.
Dal, ébresztő, itt is fakadt!
A „függetlenség hőse“ itt élt,
Sok „prózás költeménye“ itt kélt
A körösparti fák alatt!

A szent csaták forgatagában
Fiai is ott küzdtek bátran
A Talpra magyar idején!
— Ebből maradt tán az az ihlet,
Mi később is örökölt innét
Velünk jött szívünk rejtekén.

Eszményt becsülni, hont szeretni
Sohse tanuljon hőbben senki,
Mint a mi szívünk egykor itt!
— Édes tanárink, édes álmat!
Sirolokban is legyen áldott
Még a haló porotok is!

És te virulj, szép Alma Mátér!
Töltsd méltó ünnepül a mát el,
S holnap munkára fel megint!
Munkára az Isten nevében,
S a hazaszeretet nevében,
Az eddigi nyomok szerint!

Szabolcska Mihály.

Óda.

A szarvasi ág. h. ev. főgymnasium százéves fennállásá-
nak emlékünnepe irta Nemes Béla.

Mint pásztoember, hosszan elmerengve,
Futó csilagnak járását lesi;
Csak néz, csak néz a bívös égi rendre
S elámulón kápráztatnak veszi:
A lelkem melázón a multba téved.
Világol fénye, felhangzik szava;
Szemem nem állja ezt a fényes képet. . .
— Vajon hová merült egy százada?

Felzug a multból harcok harsonája;
— A küzdelem nem tombult véresen;
Mi itt a győző fényes koronája:
A dicsőség, — nem harcmezőn terem!
Győző volt mind; a munka koszorusa,
Ki felgyújtá a szellem örtüzét;
S ha kísértett a lankadás boruja:
Ő hozta vissza régi derűjét.

A munka nyomán sorra fakadának
A szívnek, észnek szent hajtatái;
Mik nélkül nincsenek az életfának
Értékes, illatos virágai.

künk az iskola ad, a műveltségről. Annyira természetünkben van a jóra való törekvés, hogy a ki nem bírja azt a célt elérni, még az is törekszik felé. Még a gonosz is jónak, az álnok is igaznak, a szenvedő is boldognak, a henye is serénynek, a bűnös is erényesnek, akar látszani a világ előtt. A boldogságot a drágakövhöz hasonlítja, melyet mindegyikünk megakarja szerezni, mint az üdvözítő példázata szerint ama kereskedő, ki ennek birtokáért mindenét kész odaadni. Minden ember részesülni akar a boldogságban, de mindegyik másban leli fel, sokszor a véletlen folytán jut hozzá. Vágyaink, reményeink, törekvéseink az ifjúkor ábrándjától az öreg kor keserű tapasztalatáig mennyire változik, hivatásunkról, tehetségünkről, érdekünkről, a magunk itélete, a mint saját magunkat jobban és jobban megismerjük, és a világban érdekekkel, versenytársakkal mérkőzni vagyunk kényszerítve. Oh ha megmondaná a bölcső a koporsónak, hogy attól eddig milyen hosszú, milyen kanyargós, milyen rögzös pályát kell befutni. De sorsunk bizonytalan. Ha azonban hitünk szerint megtaláljuk a boldogságot, megtartásért ne tartsunk nagyra semmi árt. Erre tanít az iskola, a mely a boldogságnak ezt a drága követ megismerteti, megszeretteti velünk. Az iskola ezt a célját akkor érte el, ha növendékeinek szíve, értelme, jelleme megállja az életben a próbát. Száz éve törekszik a nemes feladat megoldására a szarvasi főgymnasium szerény eszközökkel. Mohón akadályok között, nemes versenyben. Ezer meg ezer ifjút nevelt fel e száz év alatt a családok öröme, a protestáns egyháznak javára, a társadalomnak hasznára, a magyar hazának büszkeségére. Az iskola — maga is szegény — megszegte fekete kenyereit a még szegényebb gyermekeknek s az a kenyér el nem fogyott eddig soha, mert isteni kegyelem, emberi jótékonyosság gyarapította. Köszönet érte! Az iskola — maga is üldözött — felnyitotta ajtaját a haza szeretet, a lelkiismeretbeli szabadság üldözöttjei számára s azok ott menedéket kaptak falai között, mert hűség s bátorság álltak védelmükre. Dicséret érte! Az iskola maga is — aggodalommal küzdő — szitogatta ifjai szívében a lelkesedés tüzeit és az soha ki nem aludt. Elismerés érte! A 100 év alatt sokunknak adott segítség, sokunknak mutatta meg az utat, hogy merre haladjunk, sokunknak adta meg a módot, hogy a küzdelemben emberül megálljunk. 100 év alatt sokunktól érdemelte meg a halált, mindnyájunktól az elismerést, és a hit 100 év alatt ez az iskola szárnnya bocsájtott, ha csak egy erényt, ha csak egy szép elvet, ha csak egy magasatos eszmét vitt ez az ifju magával az életbe, — drága követ vitt — küldjön most az iskola ünnepélyén egy áldó fohászokozást az iskolára, s fel az Isten zsámolyához egy könyörgő esdeklést segítségért a jövő századok küzdőmeire, hogy mint a fa, minden új tavasszal megújítja lombját, de lombja által maga is megint erősödik és gyarapodik, ez az iskola is minden új nemzedékkel, minden új tanévvel erősödjék, gazdagodjék értelemben, gyarapodjék érdemekben s fejlődjék következő századokon át javára növendékeinek, hasznára édes hazánknak! Isten áldása legyen rajta!

— Tövises pályánk csalhatatlan öre,
Mely önmagának drága bért fizet;
Mely ösztökél a jó uton előre:
Megnyugtatónk, erőnk: a becsület.

Halandók sorsa kélkedés lidércze,
Mely utainkon mindig megjelen;
Hogy a tudományban olthatlant emészsze
S oktasson rá: mi véges s végtelen.
Hol hát a kéz, mely lelkünket megintse:
Remélni, túrni nem tudás tanít;
Mi emberszívnek egyedüli kincse:
Vigasztaló, magasatos, tiszta hit.

E hit volt balcsamunk ezer sebünkre,
Mit föllepett a honfíajdalom;
Hogy összetört a fényessége, tükre
S a honra, véltük, nincsen oltalom.
E hit kísérté rögzös életutra
Ifju szíveknek lobbanó hadát;
Hogy karral-tollal ők teszik majd újra,
Mint egykor volt: erőssé a hazát!

E hittel álltunk, könnyeinket ontva,
A temető sírhalmai között;
Mikor . . . oh mennyi drága koporsónkra
Ráhantolták a szívtelen rögzöt.

Az emlékünnepe istentiszteletét Petrovics Soma esperes áldása, és eztán a szarvasi féfi dalkar által elénekelt Benka Gyula szerzette XXV. zsolttár fejezte be.

(A tornacsarnokban.)

A templomból az ünneplő közönség a főgymnasium tágas tornacsarnokába vonult, mely kicsinynek bizonyult a megjelentek befogadására. A vegyes dalkar, melyet Lévius Ernő zenetanár dirigált, vezette be itt az emlékünnepe s sikerült énekével a közönség tapsát kiérdemelte. Ennek végeztével Haviár Dániel, a főgymnasium felügyelő bizottságának elnöke tartott magas niveauon álló beszédet. Melegen üdvözli a megjelenteket annál is inkább, mert az ünnepélyen való részvételükkel a nemzeti közművelődés szent felfogása iránt rokonszenvet; érdeklődést s buzgó felkesedést tanusítanak. Beszédje további folyamán az iskolák hivatásáról értekezik s kifejti, hogy mennyire felelt meg a szarvasi főgymnasium feladatának. Beszédét a közönség lelkesen megtapsolta s megéljenezte.

Dr. Nemes Béla főgymn. tanár szavalta el eztán nagy hatással alkalmi ódáját, utána pedig Benka Gyula a főgymnasium érdemekben gazdag igazgatója tartott egy hatalmas emlékbeszédet, melyben a főgymnasium történetének kiemelkedőbb mozzanatait, az alapítók, az intézet istápolói, igazgatói, nevesebb tanárai és embeleké vált tanítványai neveit említi meg, majd egy seereg érdekes adatot sorolt fel a főgymnasium történetének köréből, többek közt, hogy beiratkozás volt a 100 év alatt 25200 s ez idő alatt mintegy 12000 ifju volt az intézetnek növendéke. Elmondja, hogy mennyi anyagi gondnal kellett a főgymnasiumnak fennállása óta megküzdnie. Vallásos lelke az isteni gondviselés különös kegyének tulajdonítja, hogy az intézet oly sok viszontagságon keresztül menve megérte fennállásának századik évét s kéri a Mindenhatót, hogy segítse továbbra is nemes céljai elérésében a haza javára s Isten dicsőségére. Szónoklatát, mely kerekded, gyönyörű monographiája az iskola történetének, viharos tetszenyilvánítás s szűnni nem akaró éljenzés követte. Eztán az alkalmi szavallatok következtek:

Pappszász Gyula tanár Szabolcska Mihálynak, az országszerte híres lelkész-póstának, az iskola egykori tanulójának gyönyörű alkalmi költeményét szavallta hatással.

Belenézéresi a „Békésmegyei Közlöny” társszerkesztője, majd dr. Székely Sándor, az ismert nevű poeta, az iskola egykori tanulója szavallták el szép alkalmi költeményeiket.

Szakáll VIII. o. t. Zvarinyi Szilárd VIII. o. tanulóknak ügyes alkalmi költeményét adta elő.

Befejezte a tornacsarnokban tartott ünnepséget ifj. Chovan Zsigmond „Hunnia mért mozog” cz. dala, a műkedvelők vegyes kara által előadva.

(Közebed.)

Déli 1 óraker az Árpád dísztermében fényes bankett volt, melyen mintegy 400-an jelentek meg. Az első toasztot Benka Gyula mondotta a királynak. Felköszöntőjében fájjalja, hogy a szarvasi főgymnasium nem volt szerencsés, hogy Ő Felségét valaha körében fogad-

— El bú, el könny! Ott lent van örök béke;
Porladt a test; nyugosznak a nagyok;
Velünk a szellem kincse, öröksége:
Lelkűttől lelkünk hűvel felragyog.

Ragyogj, ragyogj! E ragyogásban látom
A háláérzet ünnepi jelét;
Mely feltámadt az új század határon
S a multnak nyújtja szívünk mindenét.
Daltól, mely zeng most ezrek ajakáról,
Viszhangosak e régi, szent falak;
Mi rátapadt az évek századából:
Dicsőség, munka, gyász — és nem salak!

. . . Jövöbe nézni biztató reménnyel:
A szívbe edzve, ember támasza.
Megküzdni bajjal, búval, és veszelylel:
Ez igazi ez férfias tusa.
Szerencse józanul hiába vakit;
Nem csüggedünk, ha balsors van velünk;
Csak te maradj s emelj fel ősi szent hit:
Erős várunk nekünk az Istenünk!

hatta volna, de megemlíti, hogy az intézetet, mikor még Berényben volt, meglátogatta I. Ferenc király, Szarvason pedig József nádor.

Dr. Fábry Sándor alispán a vármegye közönségének nevében a főgymn. bizottság elnökségét köszönti fel s hálásan emlékezik meg azon culturalis missioról, mit a szarvasi főgymnasium a megyében sokáig egyedül állva teljesített.

Haviár Dániel a fentartó egyházmegyére őríti poharát.

Liska János főgymn. tanár Dr. Fábry Sándort élteti.

Sarlay János államvasuti igazgató Benka Gyulát, Chovan Károlyt és Lányi Gusztávot éltette.

Placsko István ev. lelkész a főgymnasium tanári karára, Scholtz Gyula ev. lelkész a vendégekre, Turgonyi mezőturi lelkész a gymnasiumra és Dr. Krcsmarik János országgyűlési képviselő a gróf Bolza családra, mint a főgymnasium istápolójára mondott toasztot.

Petrovics Soma esperes megemlíti, hogy Szentes város első tisztviselői mind a szarvasi főgymnasium egykori tanulóinak s kéri az istent, hogy segítse a gymnasiumot további áldásos munkájában is.

Végül Liska János felolvassa Zsilinszky Mihály államtitkár, az iskola volt tanárának és Sárkány ág. ev. püspök levelét, kik betegségükkel mentik ki elmaradásukat és vagy 150 sürgönyt.

(Tánczvizgalom.)

Az ünnepséget az Árpádban tartott fényesen sikerült tánczvizgalom fejezte be. Bátran állíthatjuk, hogy alig találunk a szarvasi mulatságok kronikájában ilyen sikerültet ugy az erkölcsi, mint az anyagi eredmény tekintetében.

Bevezette a mulatságot Nánásy Géza a Vígyszínház volt tagjának, az intézet egykori növendékének művészi concertje, mely sokban hozzájárult a hangulat kellemes tételéhez. Gyönyörű hangja s ügyes játéka valósággal elragadta a közönséget. Az első négyest 50 pár tánczolta. A tánczvizgalmon befolyt bevételként 376 kor. Marad tiszta jövedelem 176 korona. A tánczmulatság reggel öt óraker ért véget.

Mátyás ünnepe után.

Erdély régi fejedelmeinek székhelyén, kincses Kolozsvár városában ünnep volt vasárnap. Szobrot lepleztek le ott, ércemléket, a melyet szülővárosa Magyarország nagy királyának, Hollós Mátyásnak emlékéül emelt.

Négy évszázada immár, hogy a nagy király meghalt és alakja máig friss elevenességgel él népünk emlékébe. A „históriánknak” a legromantikusabb jelensége, kinek nagyságát nemcsak a valóságok bizonyítják a melyeket a kor feljegyzett, hanem a legenda is, a mely fejedelmi alakját egy mesebeli tündérprinczet megillető dicsőség minden ragyogó ékességével felruházta.

Ennek a gigászi alaknak, a kinek nagyságát egyaránt őrzik a történelem lapjai és a nép képzelete, eddig nem volt méltó emléke Magyarországon. Kolozsvár, melynek ódon falai között született, az első magyar város, a mely megtisztelti magát azzal, hogy az országnak ezt a mulasztását pótolja. Vasárnap leplezték a pompás szobrot. Nagy mester mintázta remekbe és mikor lehullott a lepel, ott voltak hódolatukat tenni lábai elé a kormány, főrendek, népképviselők és ott volt mindenek felett az igazságos Mátyás felkent utódjának, dicsőségesen uralkodó királyunknak képviselője is.

Szép és lélekemelő volt az ünnep. A szobor áll egyszerű fenségében, hatalmas méreteivel hirdette Hollós Mátyás dicsőségét. Benne Kolozsvár városa és az egész ország egy oly emlékművet nyert, a mely tanúságot tesz róla, hogy itt ezen a földön egy erős kulturnép él, a melynek van érzéke multjának dicsősége iránt, a mely emlékezik nagyjaira és megbecsüli azok emlékeit.

És ez kell, hogy igaz jelentősége legyen a kolozsvári ünnepnek. Nem szabad, hogy elhangzásával az ünnepi harangszónak, lezajlásával a beszédeknek, elmúltával a fényes áldomásoknak, megfélekedzünk arról, hogy kit és miért ünnepeltünk. Ez azt jelentené, hogy jutottunk egy művészi beesü szoborműhöz, a mely azonban nem egyéb, mint noha ékes, de holt érczömege, egy tényezője valamelyik városnak, szépülésének, emelkedésének — egyéb semmi.

Nem, az a szobor nem fog némán állani, ott Kolozsvár főterén. Érczajka kell hogy beszéljen hozzánk. Megrázó erővel, ellenállhatlan ékesen szólással kell, hogy elmondja nekünk, mi az az emlék, a melynek megtestesítője. Beszéljen nekünk egy korról, melyben a magyar nagy, hatalmas, rettegett volt fegyvere által, arról a korról, melyben ünnepelt és körülrajongott volt szellemi fensőbbesége révén. Emlékeztessen bennünket és évszázadok leteltével unokáinkat is arra, hogy volt egy nagy királyunk, a ki karjának erejével hatalmas, ellenségeitől félt, barátaitól tisztelt birodalommal tette ezt az országot, a ki tudományával a művészetek iránti szeretetével udvarát az Európa művelődés egyik központjává tette.

Erről beszéljen nekünk ez az érczszobor, hatalmasabb hangon a harsona zengésénél. Hallgassuk és értsük meg szavát, tanuljunk és okuljunk belőle és

mindennek felett merítsünk belőle bizalmat a jövőre. Igyekezzünk követni azt az utat, melyet a Nagy Mátyas kijelölt. Fajunk erejének a legtipikusabb képviselője, az ő élete, az ő nagysága jövődönk legnagyobb bizonyítéka, melyből bizalmat és kitartást merítsünk a jövő ezredei küzdelmeire.

HIREK.

A szarvasi ág. h. ev. főgymnasium százéves ünnepélye templomban és iskolában lefolyt a közönség rokonszenves részvétele mellett és jelenlétében. Mindazoknak, kik akár a szépen sikerült emléklében, akár fogataik rendelkezésre bocsátásában, akár vendégeink szíves ellátásában a rendezőség fölkerése folytán kegyesek voltak az iskolának szíveséget teljesíteni, fogadja ezuttal is a rendezőség köszönetét.

A villanyvilágítás. A villanyvilágításnak sokat vajdott kérdése újból feléledt. Siemens és Halske gyárosok képviselője megkereste Szarvas városát a villanyvilágításnak városunkban való létesítése céljából és mint értesülünk, rendkívül előnyös ajánlatot terjesztett az előjárásig. A közönség azonban egymaga nem bocsájtkozhat bele a vállalatba, mert hiányzik a kellő anyagi erő s ezért a szarvasi és szentandrási takarékpénztárral szövetkezve, mint közkereseti társaság próbálják a villanyvilágítás ügyét diadalra juttatni. Mint autenticus forrásból értesülünk, a két pénztárat igazgatói Salacz Ferenc és Urbanek Nándor tegnap már megvitatták az ügyet s ha a gyár elfogadható ajánlatot fog benyújtani a már megkezdett alkudozár sok után, úgy végre mégis csak villanyfény fogja megvilágítani Szarvas utczeit.

Halálozások. Sulyos csapás érte Holéczy Gusztáv szarvasi nagykereskedőt s családját. Leányát Jennyt ragadta el a kérelhetetlen halál szeretetű köréből. Már egy teljes éve pusztította a szegény leány szervezete a gyögyíthatatlan betegség, nem használt ellene a délvidék meleg klímája sem, míg végre f. hó 16-án felváltotta szenvedését az örök nyugalom. Temetése óriási részvét mellett pénteken délután ment végbe. A mélyen megszorodott család a következő gyászjelentést adta ki: Holéczy Gusztáv mint apa és neje szül. Tomesz Róza, mint nevelő anyja, Giza, Etelka, Mariska, Béla, Jenő, Dezső, Barna és Ida mint testvérek, Holéczy János és neje öz. Tomesz Andrásné, mint nagyszülők, úgy a maguk, mint a kiterjedt összes rokonság nevében, fájdalomtól megtört szívvel jelentik a felejthetetlen legjobb gyermek, testvér, unoka és rokonnak Holéczy Jennynek f. hó 16-án, reggel fél 6 órakor, életének 25-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványai f. hó 17-én d. u. 4 órakor fognak a halottas házból az ágost. hitv. ev. egyház szertartásai szerint a szarvasi ó-temetőben örök nyugalomra tetetni. A mindenható jó Isten adjon sokat szenvedett porainak örök békét és csendes nyugodalmat! Szarvas, 1902. október 16-án. — Egy derék polgártársal vagyunk kevesebben újból. Nemes János hunyta le örökre szemeit f. hó 13-án rövid szenvedés után. Családjá az alábbi gyászjelentést adta ki. Öz. Nemes Jánosné szül. Szeley Terézia mint neje, Nemes János mint fia, Nemes Alajos mint testvére, Verner Ferencné szül. Nemes Anna mint testvére, Nemes Rozália szül. Schubert Rozália mint sógornő, Berndt Anna mint anyós, Szeley Mari mint sógornő, úgy maguk mint az összes rokonság nevében is fájdalomtól telt szívvel jelentik felejthetetlen jó férj, apa, vő sógor és rokonnak Nemes Jánosnak f. hó 12-én, élete 56-ik évében rövid szenvedés és a halotti szentések ájtatos félétele után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 13-án d. u. 4 órakor a szarvasi róm. kath. ó-temetőben örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent mise áldozat f. hó 14-én délelőtt 8 órakor fog a róm. kath. templomban az egek Urának bemutatni. Szarvas, 1902. október 12-én. Áldás és béke hamvai felett!

Nánássy Géza a budapesti Vigszínház volt tagja, az ország hírneves népdal-énekes országos hangverseny körútján városunkat is felkeresi és f. hó 26-án vasárnap d. u. fél 4 órakor a főgymnasium dísztermében hangversenyt tart kitűnő programmal. Nánássy országszeret elismert tehetségét, művészettel előadott énekszámait annál is inkább fölösleges volna itt emlegetnünk, mert arról Szarvas műpártoló közönsége már többször meggyőződött Nánássyunk nálunk történt szerepléseikor.

A Békésmegyei Egyetemi Ifjak köre folyó hó 11-én ünnepelte Kossuth Lajos születésének 100 éves évfordulóját és az okt. 6-iki gyászünnep emlékét. A diszgyűlést Kresmarik Eadre alelnök nyitotta meg lendületes beszédjével, majd Vidovszky Béla szavalt alkalmi költeményt, ezután Behan Pál tartotta meg hosszú tanulmányra valló felolvasását, végül Dümák Géza szavalt szinte alkalmi költeményt. A tagok igen nagy számban jelentek meg, s igen kedélyes hangulatban töltötték el az estét. Legközelebbi rendes gyűlés október 25-én lesz.

Tanárválasztás. A békési főgymnasiumban megüresedett hittan tanári állást f. hó 14-én töltötték be s megválasztották Pap Gyula öcsödi ref. lelkészt, ki a vallástanon kívül a történelmet és a magyar nyelvet is tanítani fogja.

Új szini-szövetség. Gyuláról írják: Békésvármegyében a két utolsó évben két új modern berendezésű nyári szinkör létesült: Gyulán és Orosházán. Ez a két város most szini-szövetségre lép. Nagyváradal. E hónap 14-én Gyulán Lukács György főispán elnökletével érkezik meg a tárgyalás, amely értekezleten a gyulai és orosházi szinművészet-pártoló egye-

sületeken kívül résztvettek még a nagyváradai sziniügyi bizottság képviselőiben Rimler Károly polgármester és Hoványi Géza sziniügyi bizottsági elnök. Az értekezlet kimondotta, hogy Nagyvárad, Gyula és Orosháza 1905. májusig szini-szövetségre lépnek és ez idő alatt Somogyi Károly társulata a téli hónapokban a nagyváradai Szigligeti-színházban, a nyári hónapokban a gyulai és orosházi szinkörökben fog játszani.

Névváltoztatás. A m. kir. belügyminister megengedte, hogy Kall Fülöp és kiskoru gyermekei Manó, István, Ella, öcsödi lakosok vezetéknévüket „Kovácsra”-ra változtassák át.

Felelős a szerkesztésért: Sámuel A. kiadó.

NYILTTÉR.

Az e rovatban közlőttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Köszönetnyilvánítás.

Mivel barátaink, ismerőseink száma igen nagy, lehetetlen mindnyájoknak személyesen köszönetet mondani azon jól eső részvétükért, melylyel szeretett jó gyermekünk és felejthetetlen drága nővérünk elhunyt alkalmával mély s kimondhatatlan nagy fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, legalább így mondunk pár szóval köszönetet.

Hálás köszönet nektek, ifju leány és asszony barátaink, kik úgy szerettétek őt, a nemes lelkű, jószívű leányt és mégis ily ifjan kellett eltávoznia a mi szerető körünkől.

Bánatunkat kissé enyhíteni fogja az a tudat, hogy a drága elköltözött halála nektek is fáj és örökre be van jósága s iránta való szeretete szívetekbe vésve, Isten fizesse ezt vissza nektek.

Köszönet Önöknek kedves ismerőseink, kik, mint idegenből nem régen, köréjük letelepültekkel, osztottak nagy fájdalomunkban, így igyekeztek enyhíteni azt.

A Mindenható áldja meg Önöket jószágukért.

A Holéczy-család.

Időjárás jelentés 1902. okt. 17-ig.

d. n.	Csapadék 24 ó. alatt m. m.	Hőmérséklet C. fokban				Jegyzet. Az eső kezdete és vége.
		7 ó. reg.	2 j. d. n.	9 ó. este	közép	
11		11.0	21.3	15.8	16.0	
12		16.8	17.8	15.6	16.7	eső zivatár
13		13.7	19.4	11.3	14.8	
14		5.4	17.0	10.8	11.7	
15		10.0	16.8	10.5	12.4	
16		8.2	18.5	14.8	13.8	
17		10.5	21.0	15.2	15.6	

Szarvas, 1902. okt. 18.

Plozner Lajos

Uj! 200 korona annak a ki nem nevet! Uj!

Nagy családi nevető estélyt tart

MORELLI és NEJE társulata

Az egész continensen egyedül álló imatateur, mimicus, caricatur művész, hasbeszélő, humorisztikus és angol szivar művész.

Hildebeant Eugenia

Newyork legszebb és legügyesebb művésznő az ő fekete kabinetjével a jelen korban verseny nélkül álló bűvésznő.

Sanertag József

az ország legjobb mimikusa, 99 arcu ember, ki nek fél arca sir, fél arca nevet.

Roosz Igan

Dánia legjobb kigyó bűvésze.

Béla Vrisé

a párisi gummi ember.

Hol és mikor tart előadást, megmondja a falragasz.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyákosodás ellen gyors és biztos hatásuk

Éljen!

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadozoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Kapható Szarvason:

Ackermann Gyula és Bugyis Andor gyógyszerárakban.

Clayton & Shuttleworth
metélgézipari gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legújanyosabb árák mellett ajánljuk:

Locomobil és gőzszéplőgép-készletek
A legújabb és legkorszerűbb, könnyű- és nehéz-és-erős, tisztított-rostát, aratógépek, szénagyújtók, boronák.

Columbia-D.M.
legjobb szettgép.
széleskavaskák, répa-ágok, kukorica-morszók, áralók, öngyújtók, egytelmes acél-tékek.

2- és 3-vasúti ökek és minden egyéb gazdasági gépek.
Kétféle díjnyelű kő- és mész-égető gépek.
Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

FRANKLIN-féle Magyar Remek-írók II. sorozata

Épp most jelent meg és a következő köteteket tartalmazza:

Arany János munkái II.
Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Riedl Frigyes.*

Kossuth Lajos munkái.
Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Kossuth Ferencz.*

Reviczky Gyula összes költeményei.
Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Korödi Pál.*

Szigligety Ede színművei I. kötet.
Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Bayer József.*

Vörösmarty Mihály munkái II. kötet.
Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Gyulai Pál.*

Még a télen megjelent I. sorozat pedig az alábbi öt kötetet adja:

Arany János munkái I.
Sajtó alá rendezte *Riedl Frigyes.*

Vörösmarty munkái I.
Sajtó alá rendezte *Gyulai Pál.*

Tompai M. munkái I.
Sajtó alá rendezte *Lóvay József.*

Garai János munkái.
Sajtó alá rendezte *Ferenczy Zolt.*

Csiky G. színművei.
Sajtó alá rendezte *Vadnay Károly.*

Együtteményt kiegészíti

Shakspeare összes színművei

6 kötetben kiadja a Kisfaludy-Társaság, melyet kötvé 30 korona helyett 20 korona kedvezményes áron kapnak

a Franklin-féle Magyar Remekírók megrendelői.
Havi részletfizetésre beszerezhetőek.

Megrendeléseket elfogad minden könyveskereskedés, valamint a Franklin-Társulat Budapestén.

Unghváry László
(Czegledi) 300 holdas bortermő szőlőtelepének, továbbá gyümölcs- és szőlőiskolájának árjegyzéke megjelent, hol 5 krajczártól fellelő nemes csemeték, 2 forinttól fellelő sima és gyökeres szőlővesszők; továbbá 10-18 forinttól fellelő sajáttermésű rendkívül finom újborkok kaphatók. Ezenkívül mindenféle gyümölcsfa, vadonca, akác- és gleditschia-csemeték. Tessék árjegyzéket (borról is) kérni.

HIRDETÉMÉNY.

Varga Ferencz
fűszer és csemege kereskedő.
Szarvason.

Ajánlja frissen érkezett, **Kávé különlegességeit** a legjobb minőségben 1.20 kr.-tól 2.16-ig, ugyanzintén gőzzel pörkölve, négy kiváló finom fajból vegyítve mely finom zamatjéért elismert jónak bizonyult.

Nem különben ajánlja Terch féle cs. és kir. udvari szállítónak fehér asztali hegyi borait s literje 36 és valódi ménesi vörös 1 üveg 55. kr. egyedüli elárúsító.

Kivánatra mintával szolgálók és házhoz szállítók

teljes tisztelettel
Varga Ferencz

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és ajánlva.
Az üvegek felszerelése a keresk. törvény mintavédelme alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használható. Ez: 1. Utolérhetően hatású gyógy szer a tüdőnek, a mellnek minden kóros állapotban, enyhíti a hurutot, csillapítja a váldeket véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyítja a legregibb bajokat. 2. Kitűnő hatása van a torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan előzi a lázakat. 4. Meglepően gyógyítja a gyomor, s a bel betegségeket és szaggatásokat a testben. 5. Szelíden mozdítja elő a székelést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, j vitja az étvágyat és az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatot tesz fogfájáskor, odvasfogaknál és szájröhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a telbűfögest, a szájnak s a gyomornak bűzét. 7. Külsőleg esodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz, kiütést, varak, megfagyott és megégetett tagokra, rüh, fekély s bőrduzzadás és repedés stb. esetébe n, megszünteti a fejfájást, zugást, szaggatást, köszvényt, fülfájdalmat stb. Ugyeljünk mindig pontosan az itt látható zöld apácza védjegyre. Hamisítástól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem gyáramból rendelnek eredeti szab. cartonokban Ausztria-Magyarország minden postabizalmására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona, Bosznia és Hercegovina részére 4 korona 60 fillér, Kevesebb nem küldetik széjjel. Szétküldés csak előfizetés vagy előleg küldése mellett.

Miért szenved ön? holott minden féle és fajta, még oly régi sebre biztos gyógyulást talál és majd nem mindig elkerüli a fájdalmas és veszélyes operálást valamint amputálást

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcs

használatának, rendkívül jó hatású, a sebek gyógyulásánál valamint a fájdalmak enyhítésénél utolérhetően. A valódi centifolium kenőcs alkalmazható: a gyermekágyasok rossz természetű mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a tej elapadásának, az orbánczok eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyilások, sebek, folyások, dagadt lábak, s csontveszedéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinóvés, képződemény, karunkulus és ráknál; végre pokolivar, körömféreg, körömglyülés, a lábujak járásközben történt kisebesülése, tagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat meggyült vér, fülzugás stb. stb. eseteiben. — A szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett esztöközöltetik. Két tégely csomagolással postai szállítást díjjal együtt **3 korona 50 fillér. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll.** Arra kérek mindenkit, hogy óvakodjék a hatáskülső hamisítások vévésétől s arra ügyeljen, hogy a tégelybe ben van-e a fenti védjegyem és czégem: **Thierry (Adolf) Limited gyógytára az „Orangyalhoz” Pregradában, égetve.**

Ezen gyógyhatásukban felülmúlhatatlan két szer nemcsak a romlásnak uncs kitéve, sőt ellenkezőleg, minél régibb, annál értékesebb és hatékonyabb, nem árt sem a forróság, tehát minden évszakban használható. Majdnem minden esetben segítenek és eredménnyel járnak, legalább az orvos érkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy hasouló feldicsért érték- és hatáskülső ugynevezett pótszereket venni, melyekért a pénzt haszontalanul dobják ki, hanem mindig ezen reg kipróbált, olcsó és megbízható emellett teljesen ártalmatlan, világhírű szereket kell használni, melyeknek minden családban az eshetőségre készletben kellene lenni. Hol olyant nem kapunk, mely a valódiság minden jelét magán viseli, rendeljük meg egyszerre direkte és czimezzük:

Thierry (Adolf) Limited „Orangyal-gyógytár” Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett. Központi raktár Budapestén Török I. gyógytárában, Zágrabbán Mittelbach S. gyógytárában és Bécsben Brady L. gyógytárában.

Szarvason Gróf Csáky Albin-utczában 109 szám alatt lévő

H Á Z
szabad kézből eladó.

Bővebbet **Lindenberger Ádám** urnál, — háztulajdonos. Ügynökök díjaztatnak. 1-3

Kád fürdő.

A n. ó. közönségnek ezennel tudomásul adjuk, hogy szállodánkban a rendes Artezifürdőn kívül — fürdők „Törpefenyőkivonattal is kaphatók, — mely utóbbiak erőstőleg hatnak a szervezetre és kitűnő hatásuk csuzos és köszvényes bajoknál

teljes tisztelettel
Garay testvérek
Árpád szálloda.

Első kézből legjobban, legolcsóbban vásárol. Magyarország legnagyobb hangszergyára. fa-, réz-, fuvó- és vonós hangszerekben.

STOWASZER J
császári és királyi udvari hangszergyáros, a császári és királyi közös és a magyar királyi honvéd-hadsereg szállítója.
BUDAPEST, II., Lánchíd-utca 5. szám.

Nagy választék az összes hangszerekben Hegedűk gordonkák, bőgők, fuvolák, klarinétok, trombiták, cimbalnok. Általam konstruált **TÁROGATÓK** 30 forinttól feljebb, iskola és zongorakiséret ingyen.

HARMONIKÁK legjobb, elpusztíthatlan hangokkal. Különlegesség acélhangu hangverseny-harmonikák, saját minták.

TELJES ZENEKARI KÉPES ÁRJEJYZÉKEK
— **FELSZERELÉSEK** — és pedig külön a) hangszerekről, b) a legjutányosabb árban, előnyös harmoniumokról, c) harmonikákról felletelek mellett. — **INGYEN s BÉRMENTVE.**